ས་གནས། ཅང་སུའུ་ལམ་སྒོ་རྟགས་19 ཁ་པར་ཨང་གྲངས། 6320059 འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་གི་པར་འདེབས་བཟོ་གྲྭ་ནས་པར་འདེབས་བྱས།

4 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། རེས་གཟའ་མིག་དམར།

2025ལོའི་ཟླ་8ཚེས་19 པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།ལྷག་པ་ཚེ་རིང་།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་གནས་
ཚུལ་འབྱོར་གསལ། དམངས་ཡོངས་ཀྱི་ལུས་སྦྱོང་བྱེད་
པའི་འབོད་སྐུལ་དང་ལེན་ཧུར་ཐག་བྱ་ཆེད། ཟླ་8ཚེས་16
ཉིན། རྐང་འཁོར་བཞོན་ནས་འབྱུང་འགྱུར་ལ་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་བའི་སྤྱི་ཕན་རྐང་འཁོར་བཞོན་པའི་བྱེད་སྒོ་
ཆེ་གྲས་རང་གྲོང་དུ་སྤེལ་འགོ་ཚུགས་པ་རེད། ད་ཐེངས་
ཀྱི་བྱེད་སྒོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རླངས་འཁོར་དང་།
སྦག་སྦག རྐང་འཁོར་ལུས་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲིག་
འཛུགས་བྱས་པ་དང་། བོད་ལྗོངས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་རྐང་འཁོར་
རུ་ཁག་དང་ཇོ་རིའི་རྐང་འཁོར་རུ་ཁག་སོགས་རྐང་འཁོར་
བཞོན་རྒྱུར་དགའ་པོ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞུགས་ནས་ལམ་
ཐག་སྤྱི་ལེ་40ཡི་རྐང་འཁོར་བཞོན་པའི་འགྲན་སློང་ཐུན་
མོང་ཐོག་ལེགས་སྒྲུབ་བྱས་པ་རེད།
སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་11པར་མེ་མདའི་སྒྲ་གྲགས་པ་དང་།
རྐང་འཁོར་བཞོན་མཁན་ཚོས་སྟོང་ལས་ཤོར་བའི་མདའ་ལྟར་
རྒྱང་སྐྱོད་བྱེད་འགོ་བཙུགས། དཔུང་ཁག་གིས་ལྷོ་སྐོར་ལམ་
བརྒྱུད་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་དེ་གཙང་འགྲམ་ལམ་བརྒྱུད་རྔ་

ཆེན་ཕུག་ལམ་སྒྲོལ་བ་དང་སྟག་རྩེའི་ཟམ་ཆེན་དུ་འབྱོར་རྗེས་
ཕྱིར་སློག་བྱས་ཤིང་། ལམ་ཐག་ཧྲིལ་པོར་སྤྱི་ལེ་40ཡོད་པ་
དེའི་ཐོག་ནས་ས་མཐོའི་རྐང་འཁོར་བཞོན་པའི་ལུས་སྦྱོང་གི་
གསོན་ཤུགས་གང་ལེགས་མངོན་ཡོད། དེའི་ཉིན་མོ་གོ་ལ་ཧྲིལ་
པོའི་གྲགས་ཅན་གྱི་རྐང་འཁོར་སྤུས་རྟགས་ཏེ་གློག་འཁྱུག་ཅེས་
པའི་ལྷ་སའི་ཚོང་ཁང་དང་པོ་དངོས་སུ་སྒོ་ཕྱེ་ནས་ཡུལ་དེ་གའི་
རྐང་འཁོར་བཞོན་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོད་མཁན་ཚོར་ཆེད་ལས་ཀྱི་
སྤེལ་རེས་བྱ་ཡུལ་དང་ཞབས་ཞུའི་རྣམ་པ་སྤུས་ལེགས་བཏོད་
པ་རེད། རྐང་འཁོར་བཞོན་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོད་མཁན་ཝུའེ་
ཁྲོན་ཤིས་ཀྱིས་དེའི་ཐད་རེ་སྒུག་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་།
ཆེད་ལས་ཚོང་ཁང་གིས་བོད་ཀྱི་རྐང་འཁོར་བཞོན་མཁན་ཚོགས་
སྤྱིའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཤུགས་དང་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་རུ་གཏོང་ཐུབ་
པར་མ་ཟད། ཁེ་ལས་ཀྱིས་དོ་ཁུར་དེ་བས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་
དང་། ས་ཁུལ་བརྒལ་བའི་སྤྲོ་སྐྱིད་ཁང་གི་སྤེལ་རེས་ལ་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་བ། ས་གནས་འདི་གའི་རྐང་འཁོར་བཞོན་པའི་
བྱེད་སྒོ་དབྱར་མཚོ་རྒྱས་པ་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་ཐུབ་ཅེས་བཤད།

རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རླངས་འཁོར་དང་། སྦག་སྦགརྐང་འཁོར་ལུས་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་
གིས་གློག་འཁྱུག་ཅེས་པའི་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་རྩེར་སོན་སྤུས་
རྟགས་ལྷ་སར་བཙུགས་པ་དེས་ང་ཚོའི་སྒྲིག་ཆས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་
དང་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་མངོན་གསལ་དོད་པོས་མཐོ་རུ་ཕྱིན་
ནས་རྐང་འཁོར་བཞོན་པའི་རིག་གནས་སྐས་རིམ་གསར་པ་
ཞིག་ཏུ་སླེབས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་ཐེབས་རྒྱུ་རེད་ལ། རྒྱལ་སྤྱིའི་
རྩེར་སོན་གྱི་སྤུས་རྟགས་དེ་བས་མང་བ་བོད་དུ་གཞི་ཚུགས་
ནས་སྤུས་རྟགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ས་དང་ཐ་
ན་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྒུལ་ནུས་འཕེལ་རྒྱུར་རེ་
སྒུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅེས་བཤད། ད་ཐེངས་ཀྱི་རྐང་འཁོར་
བཞོན་པའི་བྱེད་སྒོ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤུས་རྟགས་གཞི་ཚུགས་པ་
མཉམ་འགུལ་བྱས་པ་དེས་གྲོང་མིའི་ལུས་རྩལ་གྱི་སྤྲོ་སེམས་
འཕེལ་བར་མ་ཟད། ལྷ་སར་དེ་བས་བདེ་ཐང་དང་གསོན་
ཤུགས་ལྡན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དར་སྲོལ་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་
བཏོད་ཡོད།
（ཉི་མ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རྐང་འཁོར་བཞོན་ནས་འབྱུང་འགྱུར་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་
སྤྱི་ཕན་རྐང་འཁོར་བཞོན་པའི་བྱེད་སྒོ་ཆེ་གྲས་སྤེལ་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）རིམ་
པ་བཅས་ལ་སྤྱི་འདོམས་བསམ་
གཞིགས་བྱེད་པ གཅིག་གྱུར་
འཆར་འགོད་དང་ཁག་བགོས་
ཇུས་འགོད་བྱེད་པ། ཆུ་འཕྲོད་
གྲོང་ཁྱེར་དང་སྔོ་ལྗང་གྲོང་ཁྱེར་
མཉམ་འདྲེས་ལ་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་
གྱི་ནུས་པ་དང་སྤུས་ཚད་རྒྱུན་ཆད་
མེད་པར་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས།
ལོ་རྒྱུས་དང་། གྲོང་ཁྱེར། མི་
དམངས་བཅས་ལ་འགན་འཁུར་

བའི་མཐོ་ཚད་ཐོག་ནས་གྲོང་ཁྱེར་
གྱི་རྣམ་གྲངས་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་
དམ་འཛིན་ཞིབ་ཚགས་བྱེད་པ་
དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྒྱུད་
རིམ་ཧྲིལ་པོར་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་བྱ་
རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ། ཞིང་
པ་ལས་མིའི་གླ་ཕོགས་དུས་ཐོག་
དང་གྲངས་ཚང་ངང་སྤྲོད་པ།
ཁྲིམས་འགལ་ངང་ཁག་བགོས་
འགན་གཙང་གཞན་སྤྲོད་ཀྱི་བྱེད་
སྤྱོད་ལ་ཁྲིམས་ལྟར་རྡུང་རྡེག་ནན་
པོ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཉི་འོད་
འདུ་འགོད་དང་། སྤུས་ལེགས་
འདུ་འགོད། བསྔགས་བརྗོད་
འདུ་འགོད་བཅས་ནུས་ཤུགས་
ཡོད་རྒུས་གཏོད་དགོས། ཡུལ་

བབ་དང་བསྟུན་པ་དང་ཕྱོགས་
བསྡུས་སྡེབ་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་
འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་གོ་རིམ་ལྡན་པ་
དང་། ཚོགས་སྒྲིག་རྣམ་པའི་
བཀོད་པ། གཙོ་དོན་ཅན་གྱི་བླ་
སྲོག་གཏོད་པ་བཅས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་
སྐྱེད་ཚལ་གྱི་མཛེས་ལྗོངས་ཞིབ་
ཚགས་བཏོད་དེ་ས་མཐོའི་འཚོ་
སྡོད་ལ་འཚམ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་
ལྗང་མདོག་ཉམས་འགྱུར་དང་
རིག་གནས་ཉམས་འགྱུར་དེ་བས་
ལེགས་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་
བྱེད་དགོས། རྒྱུན་རྣམ་ཅན་གྱི་
སྒོ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་
ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་
སྒྲིག་ཆེན་མོའི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་ཏེ་
གཙང་སྦྲའི་ཁུག་ཀྱོག་དང་།
སྐྱོན་ཆ་ཡོད་པའི་ལམ་ངོས་སོགས་
ཀྱི་གཙང་སྦྲ་ཞན་པའི་བཅོས་སྒྲིག་
ལ་དམ་འཛིན་ཞིབ་ཚཊ་དང་དམ་
འཛིན་ཏན་ཏིག་བྱས་ནས་དོ་དམ་
གྱི་ལག་ལེན་ཁྲོད་ནས་ཉམས་མྱོང་
ཕྱོཊ་སྡོམ་དང་མི་འདང་ས་ལེགས་
སུ་བཏང་སྟེ་གཙང་ལ་མཛེས་སྡུག་
ལྡན་པ་དང་ཚད་ལྡན་དང་གོ་རིམ་
ལྡན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁོར་ཡུག་
ཅིག་གཏོད་དགོས།
（ལྷག་ཚེས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཝང་ཆང་གིས་གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་སྐྲུན་
དོ་དམ་ལས་དོན་ལ་བརྟག་ཞིབ་དང་
ལྟ་སྐུལ་མཛུབ་ཁྲིད་གནང་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）དེ་བས་སྐྱེ་སྟོབས་ཀྱི་དཔལ་
འབར་བའི་སྔོ་ལྗང་ནུས་རྒྱུའི་གཤིན་ས་ཞིག་ཡིན་པས། སྐྱེ་
ཁམས་སྲུང་སྐྱོང་དང་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་གལ་ཆེ་མཉམ་
དུ་འཛིན་པའི་རྒྱུན་མཐུད་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་པ་
ཞིག་གཏོད་བཞིན་ཡོད། ཡངས་ཡིད་ཞེས་པ་ནི་ཡངས་ཤིང་
རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནང་དོན་ལྡན་ལ་དེ་དང་ཆབས་
ཅིག་རྩྭ་ཆུ་འཛོམས་པའི་གནས་མཆོག་གི་དོན་ཡང་མཚོན་གྱི་
ཡོད། ལྷ་ས་ནས་རླངས་འཁོར་ལ་བསྡད་དེ་ཅིང་བོད་མྱུར་
བགྲོད་གཞུང་ལམ་དུ་བསྐྱོད་ཚེ་ཆུ་ཚོད་གཉིས་མ་འགོར་བར་
ཡངས་ཡིད་གྲོང་ཚོར་འབྱོར་གྱི་ཡོད།
སྤྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ཡངས་ཡིད་གྲོང་ཚོར་དུས་ཚིགས་ཡག་
ཤོས་ཤར་ཞིང་། ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩྭ་ཐང་དེ་ནི་སྔོ་ལྗང་
ས་གདན་ནམ་མཁའི་མཐའ་བར་བཀབ་པ་དང་མཚུངས་
ཤིང་། ཉི་འོད་འོག་ཏུ་དྭངས་ཤིང་གཙང་བའི་ཆུ་ཕྲན་འོད་
ཆེམ་ཆེམ་དུ་འཕྲོ་བཞིན་རྒྱུག་པ། འབྲི་གཡག་ཁྱུ་དང་ཁྱུ་བྱས་
ནས་སྤང་ལྗོངས་ཡངས་པོའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ཆུར་རོལ་བ་བཅས་ས་
མཐོའི་སྐྱེ་ཁམས་ཞི་མཐུན་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་
གྱུར་ཡོད།
ཡངས་ཡིད་གྲོང་ཚོའི་ཚོགས་ཆུང་གཉིས་པར་སྐྱོད་
སྐབས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་འགྲོ་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་གྲལ་
སྟར་འགྲིག་པའི་བོད་བཟོའི་སྡོད་ཁང་སྟར་པ་རེ་རེ་བཞིན་
མིག་ལམ་དུ་མངོན་པ་དང་། གྲོང་ཚོ་གྲལ་འགྲིག་ལ་གཙང་
ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པ་ཞིག་ཡོད། འདས་པའི་2008ལོར་ཕྱིར་
ལོག་ལྟ་སྐབས་དེ་གར་ས་ཡོམ་རིམ་པ་6.6བརྒྱབ་ནས་གནོད་
འཚེ་ཚབས་ཆེན་ཕོག་པ་དང་། སྡོད་ཁང་ལོག་པ་དང་ཉམས་
ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
ཡངས་ཡིད་གྲོང་ཚོའི་དེ་སྔའི་ཏང་ཀྲི་པུའི་ཧྲུའུ་ཅི་དགྲ་
ལྷ་མགོན་པོས་རིམ་ཁག་སྲིད་གཞུང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལས་རིགས་
ཁག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་སྐྱོར་འོག་གེགས་རྗེས་བསྐྱར་སྐྲུན་
བྱས་པ་བརྒྱུད། ང་ཚོ་བདེ་འཇཊ་དང་སྐྱིད་སྣང་དོད་པའི་
སྡོད་ཁང་གསར་པར་སྡོད་རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་། གློག་
དང་། ཆུ། ལམ་བཅས་ཤར་གཏོང་ཐུབ་པ། གྲོང་ཚོའི་
བུ་བཅོལ་ཁང་དང་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་ཡང་སྔ་རྗེས་སུ་བསྐྲུན་
ཡོད་ཅེས་བཤད།
2024ལོར་གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་ཀྲུང་གོ་གློག་འཕྲིན་ལྷ་
ས་ཡན་ལག་ཀུང་སིའི་ལས་དོན་རུ་ཁག་གི་རོགས་རམ་འོག་
ཡངས་ཡིད་གྲོང་ཚོར་སྔོན་ལ་ཀྲའོ་སྟོང་གི་དྲ་རྒྱ་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་
ཁྱབ་པ་དང་གྲངས་འཛིན་དུས་རབས་དང་འབྲེལ་མཐུད་དམ་
ཟབ་བྱས་ཡོད། རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུ་
ནི་འགོ་འཛུགས་ས་ཡིན། ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་གྲོང་མིའི་འཚོ་བ་
ལེགས་སུ་གཏོང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཐོན་ལས་
དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་འགག་གནད་དེར་ཐུག་ཡོད། ཡངས་
ཡིད་གྲོང་ཚོའི་ཆ་སྙོམས་ཀྱི་ས་བབ་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ཀྱི་

སྨི་4700ཟིན་པ་དང་། སྤུས་ལེགས་ཀྱི་རང་བྱུང་རྩྭ་ར་དང་
མཐོ་གྲང་འདམ་ར་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་ཚྭ་མཚོའི་ཐོན་
ཁུངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས། འབྲོག་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བྱུང་ཆ་རྐྱེན་བསྐྲུན་ཡོད།
ལོ་63ལ་སླེབས་པའི་ཀརྨ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱིམ་ནི་དཔེ་
མཚོན་གྱི་འབྲོག་ལས་དུད་ཚང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྔོན་ཆད་
འགྲིམ་འགྲུལ་སྟབས་བདེ་མེད་པ་དང་། རྩྭ་རའི་དོ་དམ་ལྷུག་
པ་དང་དེ་བཞིན་གསོ་ཚགས་ལག་རྩལ་རྗེས་ལུས་ཡིན་
པས། ཕྱུགས་འཚོ་བ་དེས་ཁྱིམ་ཚང་གི་གཞི་རྩའི་འཚོ་བ་ཐག་
གཅོད་ཐུབ་ཙམ་ལས་མེད།
ཀརྨ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དེ་སྔ་ངའི་ཁྱིམ་དུ་འབྲི་གཡག་བཅུ་
གྲངས་ཁ་ཤས་ལས་མེད། ད་ཆ་ང་ཚོའི་གྲོང་ཚོར་དུས་བཞིའི་
རྩྭ་ར་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་དུས་ཐུང་རྒྱགས་གསོའི་རྩྭ་
ར་དང་རྩྭ་འབྲེག་རྩྭ་ར་ཡོད་པས་ཁྱིམ་གྱི་འབྲི་གཡག་120ལྷག་
ཙམ་བར་མང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་ཅེས་བཤད།
དེང་གི་ཆར། ཞིང་འབྲོག་ལག་རྩལ་པ་དུས་བཀག་
ལྟར་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱོད་དེ་རིམས་ནད་འགོག་བཅོས་ནས་ཚན་རིག་
དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་པ་སྤེལ་བའི་བར་དེང་རབས་
གསོ་ཚགས་ལག་རྩལ་དམར་ཁྲིད་བྱས་ཡོད། ཤང་སྲིད་
གཞུང་གིས་འབྲེལ་ཟམ་བཙུགས་ནས་དྲ་ཐོག་དང་དྲ་ཕྱིའི་ཕྱིར་
ཚོང་ཐབས་ལམ་གསར་གཏོད་བྱས་ཏེ་ཞོ་དང་ཚགས་ཤ་སོགས་
འབྲོག་ཟོག་སྙེ་མོ་དང་། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན། ལྷ་སའི་གྲོང་
ཁུལ་སོགས་སུ་འཚོང་གི་ཡོད། དེ་བས་དགའ་འོས་པ་ཞིག་ནི་
རྫོང་ཡོངས་ཀྱིས་ཁྱབ་གདལ་བཏང་བའི་མི་ཐབས་ལ་བརྟེན་
པའི་རྩྭ་ར་འདེབས་འཛུགས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་ལས་རྩྭ་
རའི་རྒྱ་ཁྱོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཆེ་རུ་དང་ཐོན་འཕར་ལེགས་
སྒྲིག་ཐུབ་ཡོད།
ཡངས་ཡིད་གྲོང་ཚོའི་གྲོང་ཚོ་ཨུ་ལྷན་གྱི་ཨུ་ཡོན་ཀརྨ་
བསོད་ནམས་ཀྱིས་གོང་རིམ་སྡེ་ཚན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་
འོག་ང་ཚོའི་གྲོང་ཚོས་འབྲི་གཡག་གསོ་ཚགས་དང་རྒྱགས་
གསོའི་རྟེན་གཞིའི་རྣམ་གྲངས་བདེ་བླག་ངང་དོན་འཁྱོལ་བྱས་
ཡོད་ཅེས་བཤད། ཁོང་གིས་རྣམ་གྲངས་འདི་ལོའི་ལོ་སྨད་དུ་
དངོས་སུ་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཡོད། དུས་ཐེངས་
དང་པོའི་འཆར་འགོད་ནང་འབྲི་གཡག་ལག་ཡོད་མགོ་གྲངས་
320ཡོད་པ་དང་། ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་གཅིག་སྡུད་
གསོ་ཚགས་བྱས་པ་བརྒྱུད། རྩྭ་རའི་གནོན་ཤུགས་ཆུང་དུ་
ནུས་ལྡན་ཕྱིན་པར་མ་ཟད། ད་དུང་ཟླ་3ནས་6བར་དུས་
ཐུང་རྒྱགས་གསོ་ཐུབ་ནས་འབྲི་གཡག་བཤས་གཏོང་བའི་དུས་
འཁོར་ཐུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སྔོན་དཔག་བྱས་ན་ལོ་ལྟར་གྲོང་ཚོའི་
མཉམ་སྡེབ་ལ་འབབ་འཕར་སྒོར་ཁྲི་50ཡན་ཡོང་རྒྱུ་རེད་ཅེས་
ངོ་སྤྲོད་བྱས།
ཡངས་ཡིད་གྲོང་ཚོའི་ཏང་ཀྲི་པུའི་ཧྲུའུ་ཅི་དང་གྲོང་ཚོ་
ཨུ་ལྷན་གྱི་ཀྲུའུ་རེན་བསམ་གྲུབ་ཟླ་བས་འབྲོག་ལས་ནི་ཐོག་

མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཡངས་ཡིད་གྲོང་ཚོའི་ཀ་རྟེན་ཐོན་ལས་
ཡིན། གཞེས་ནིང་ལོར་གྲོང་མི་མི་རེའི་ཆ་སྙོམས་ཡོང་འབབ་
སྒོར་ཁྲི་1.8ཟིན་པ་དང་། ན་ནིང་སྒོར་ཁྲི་2.1བར་འཕར་
བ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་བརྒྱ་ཆ་16.7འཕར་ཡོད། རྗེས་
མར་ང་ཚོས་སྤུས་ལེགས་འབྲི་གཡག་གི་འབྱུང་འཕྲོད་གསོ་
ཚགས་དང་ཕྱོགས་བསྡུས་གསར་སྤེལ་རྣམ་གྲངས་ལ་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་རྒྱུར་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་
བསྡུས་ཕན་འབྲས་སླར་ཡང་ཆེ་རུ་གཏོང་རྩིས་ཡོད་ཅེས་
བཤད།

ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩྭ་ཐང་དེའི་ཐོག་དེ་བས་ཚ་ཚ་
འུར་འུར་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ནུས་པ་ཞིག་མངོན་བཞིན་ཡོད།
2011ལོ་ནས་བཟུང་། ཡངས་ཡིད་གྲོང་ཚོས་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་ས་འོག་ཚ་ནུས་ཐོན་ཁུངས་དང་འོད་འཕྲོའི་ཐོན་
ཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་འོག་ཚ་ནུས་གློག་ཁང་དང་འོད་
ཤུགས་གློག་ཁང་སོགས་ནུས་རྒྱུ་གསར་པའི་རྣམ་གྲངས་ལེགས་
གྲུབ་ལྡན་པའི་ངང་ནང་འདྲེན་བྱས་པས། གྲོང་མིར་རྩྭ་རའི་
ཁ་གསབ་དང་ཡོང་འབབ་བགོ་བཤའ་ཐོབ་པར་མ་ཟད། འབབ་
འཕར་གྱི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་བཏོད་ཡོད། ལོ་
31ལ་སླེབས་པའི་ཚེ་དབང་བསམ་གྲུབ་ནི་འཕོ་འགྱུར་དེའི་
ནང་ཞུགས་མཁན་གྱི་གྲས་ཤིག་རེད།
2018ལོར་ཚེ་དབང་བསམ་གྲུབ་སློབ་ཆེན་ཐོན་རྗེས་ཕ་
ཡུལ་དུ་ལོག་ནས་ས་གནས་དེ་གའི་ས་འོག་ཚ་ནུས་གློག་ཁང་གི་
ལས་མི་ཁག་དང་པོར་གྱུར་ཡོད། ཚེ་དབང་བསམ་གྲུབ་ཀྱིས་
གཞི་རིམ་གྱི་འཁོར་སྐྱོད་མི་སྣ་ནས་ད་ལྟའི་ལག་རྩལ་རྐང་
འཛིན་པའི་བར་ལོ་བདུན་རིང་། ང་དང་ནུས་རྒྱུ་གསར་པའི་
ཐོན་ལས་མཉམ་དུ་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད། ཁྱིམ་ཚང་ཁྲི་སྟོང་
མང་པོས་ང་ཚོས་ཐོན་སྐྱེད་བྱས་པའི་ནུས་རྒྱུ་གཙང་མ་སྤྱོད་ཀྱི་
ཡོད་པ་ཡིད་ལ་འཁོར་དུས་སྤོབས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཡི་འདུགརྗེས་སུ་ངས་མུ་མཐུད་རྩལ་ནུས་མཐོ་རུ་བཏང་ནས་ཕ་ཡུལ་གྱི་
ནུས་རྒྱུ་གསར་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད་སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་སྐྱེས་
སུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུའི་འཕོ་འགྱུར་ཆེན་པོ་ལས། དེ་རིང་གི་
ཡངས་ཡིད་གྲོང་ཚོར་འབྲོག་པ་མི་རེའི་ཆ་སྙོམས་བཀོལ་སྤྱོད་
ཆོག་པའི་ཡོང་འབབ་སྒོར་ཁྲི་2.1བར་འཕར་བ་དང་། རྩྭ་
ཐང་གི་སྔོ་ཁེབས་ཁྱབ་ཚད་བརྒྱ་ཆ་85བར་མཐོ་རུ་ཕྱིན་ནས་
སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོང་དང་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་མཉམ་དུ་འཕེལ་
རྒྱས་བྱུང་ཡོད། དེ་སྔ་བཀག་སྡོམ་གྱི་དབང་དུ་སོང་བའི་ས་
མཐོའི་གྲོང་སྡེ་དེ་ད་ཆ་ནུས་རྒྱུ་འབྱོར་ཕྱུག་དང་། ཐོན་ལས་
ཀྱི་ས་རྒྱུ་གཤིན་པ། འབྱུང་འཕྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་གཞིས་བཅས་སུ་
གྱུར་ནས་དུས་རབས་གསར་པའི་རྩྭ་ཐང་གི་འབྲོག་གླུ་འདམ་
གཞུང་རྩྭ་ཐང་དུ་དེ་བས་མི་སེམས་འགུལ་བའི་ངང་ལེན་
བཞིན་ཡོད།
（བུ་ཆུང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）འདམ་
རར་ཆུ་གསོག་པ་དང་། སྔོ་ཁེབས་
སླར་གསོ། འདམ་ར་དང་དེ་
བཞིན་མཐའ་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་
ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྐྱོང་དང་ལེགས་
གཏོང་སོགས་ཀྱི་ལས་གྲྭ་སྤེལ་
ཡོད། ལོ་རིམ་བྱུང་གི་རྒྱང་ཚོར་
སྲུང་སྐར་གྱི་དཔེ་རིས་དང་བརྟག་
དཔྱད་བྱས་འབྲས་ལས་མངོན་
པར། ལོ་མང་རིང་འབད་བརྩོན་
བྱས་པ་བརྒྱུད། ལྷ་ཀླུ་འདམ་རའི་
སྔོ་ཁེབས་ཁྱབ་ཚད་དེ་སྲུང་སྐྱོང་ཁུལ་
བཙུགས་མ་ཐག་གི་བརྒྱ་ཆ་60ནས་
མིག་སྔའི་བརྒྱ་ཆ་95ཡན་བར་མཐོ་
རུ་ཕྱིན་ཡོད། 2023ལོར། ལྷ་
ཀླུ་འདམ་རའི་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་
རང་བྱུང་སྲུང་སྐྱོང་ཁུལ་དོ་དམ་ཅུས་
དང་བོད་ལྗོངས་སློབ་ཆེན་གྱིས་ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འདམ་རའི་སྐྱེ་ཁམས་མ་
ལག་གི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཐང་
རྒོད་ཚན་རིག་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ཞིབ་
འཇུག་ས་ཚིགས་ཞེས་པ་བཙུགས་
ནས་འདམ་རའི་སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་
གི་འགྱུར་ལྡོག་ལ་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་
བྱས་ཏེ། འདམ་རའི་སྐྱེ་ཁམས་
སླར་གསོ་དང་སྐྱེ་དངོས་སྣ་མང་རང་
བཞིན་སྲུང་སྐྱོང་ལ་ཚན་རིག་དང་
མཐུན་པའི་གཞི་འཛིན་ས་མཁོ་
འདོན་བྱས་ཡོད།
འདམ་རའི་སྐོར་སྲུང་བ་ཞིག་
ཡིན་པའི་ངོས་ནས་བྱམས་པས་འདི་
གར་ལས་ཀ་ལོ་20ལྷག་ཙམ་བྱས་པ་
དང་། ལས་རོགས་50ལྷག་ཙམ་
དང་མཉམ་དུ་འདམ་ར་འདིར་སྲུང་
སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བྱམས་
པས་ང་ཚོས་དུས་བཀག་ལྟར་ར་སྐོར་
གྱི་ཆུ་ཁོངས་གཙང་སེལ་བྱེད་པ་
དང་། ཉིན་ལྟར་སྐོར་སྲུང་བྱེད་
པར་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་བཤད།
གྲངས་གཞི་ལས་མངོན་པར་

གཞིགས་ན། ལྷ་ཀླུ་འདམ་རའི་
མཐའ་འཁོར་དུ་དབྱར་དུས་སུ་གསོ་
རླུང་འདུས་ཚད་བརྒྱ་ཆ་80ཙམ་
ཟིན་པ་དང་། དགུན་དུས་སུ་གྲོང་
ཁུལ་གྱི་དུས་མཚུངས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་ལས་
བརྒྱ་ཆ་10ཙམ་གྱིས་མཐོ་བ་
ཡོད། ས་སྲོས་སུ། གྲོང་མི་
འཛོམས་པ་དང་ནང་མི་ཚོ་འདམ་
རའི་ཉེ་འཁོར་དུ་འཆམ་འཆམ་དུ་
འགྲོ་རྒྱུར་གོམས་གཤིས་འཇགས་
ཡོད་ཅིང་། འཛོམས་པས་མཁའ་
རླུང་ཡག་ལ་ཁོར་ཡུག་མཛེས་པ་ནི་
གྲོང་མིའི་སྤྲོ་གསེང་བྱ་ཡུལ་ཡག་པོ་
ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད། ད་ཆའི་ལྷ་
ཀླུ་འདམ་ར་ནི་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་
བའི་སྲོག་ཆགས་དང་རྩི་ཤིང་གི་
དགའ་ཚལ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་
ཟད། གྲོང་མི་དང་ཡུལ་སྐོར་བས་
རང་བྱུང་ཁམས་དང་ཉེ་བཅར་དང་
འཚོ་བར་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སྐྱེ་
ཁམས་ཀྱི་བར་མཐོངས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་
ཡོད། འདམ་རར་གསར་དུ་
བསྐྲུན་པའི་སྐོར་སྲུང་རྐང་ཐང་ལམ་
ཐོག་སྐྱོད་སྐབས། ཆུ་མོའི་ངོས་
ནས་འོད་མདངས་ཆེམ་ཆེམ་དུ་འཕྲོ་
བ་དང་། རྩྭ་དང་རྩི་ཤིང་སྔོ་ཐིང་
ཐིང་ངེར་གནས་པ། བྱ་བྱིའུ་
འཕུར་ལྡིང་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་
མངོན་བཞིན་ཡོད། རྒྱང་རིང་གི་
བརྗིད་ཉམས་ལྡན་པའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་
ལ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལྷ་ཀླུ་འདམ་ར་
གཉིས་ཕན་ཚུན་མཛེས་རྒྱན་སྤྲོས་པ་
ལྟར་གནས་པ་དང་། ས་མཐོའི་
འདམ་ར་འདིའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་
ཤུགས་ལ་ཐུན་མོང་ཐོག་བདེན་
དཔང་བྱེད་བཞིན་མཆིས།
（《མི་དམངས་ཉིན་རེའི་
ཚཊ་པར》གྱིས་སྤེལ་བའི་གནས་
ཚུལ་གཞིར་བཟུང）
（བསྟན་རྡོར་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལྷ་ཀླུ་འདམ་རའི་སྐྱེ་དངོས་སྣ་མང་རང་བཞིན་ལེགས་སུ་ཕྱིན་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཉིན་དེའི་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་10པར་
མཛད་སྒོ་དངོས་སུ་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། ཡུལ་དངོས་སུ་སྟོད་ལུང་
བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་པར་གཞི་བསྟན་པ་དང་། པར་
གཞི་ཐུང་གྲས་དེ་པར་གཞི་གསོན་ཉམས་དོད་པ་བརྒྱུད་ནས་ས་
གནས་དེ་གའི་ས་བབ་ཀྱི་ལེགས་ཆ་དང་། ཐོན་ལས་ཀྱི་རྨང་
གཞི། ཚོང་གཉེར་གྱི་ཁོར་ཡུག་བཅས་མངོན་པར་བྱས་ནས་དེ་
གར་ཡོད་པའི་སྐུ་མགྲོན་ཚོས་ས་ཁོངས་འདི་གའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
མི་མངོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཐད་ཀར་མཐོང་ཐུབ་པར་བྱས་ཡོད་
པ་རེད།
སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཁུར་བས་
ཆུས་སྲིད་གཞུང་གི་ཚབ་ཞུས་ནས་ཁེ་ལས་བཞིའི་འཐུས་མི་དང་
མཉམ་ལས་གྲོས་མཐུན་བཞག་པ་རེད། གན་འཇོག་རྣམ་

གྲངས་འདེམས་སྒྲུག་ཐེངས་མང་བྱས་པ་བརྒྱུད། ནུས་རྒྱུ་
གསར་པའི་རླངས་འཁོར་ཕྱིར་ཚོང་དང་། རླུང་གཟུགས་སྒྲིག་
ཆས་ཞིབ་སྤེལ། རིག་ལྡན་བཟོ་ལས་ཀྱི་ས་གཞིས་དང་ཆིང་ནུས་
རྒྱུའི་ཚན་རྩལ་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཚུད་པའི་ས་ཁོངས་ཐོན་ལས་
འཆར་འགོད་དང་ཚད་མཐོའི་གཅིག་མཐུན་བྱུང་ཡོད། རྣམ་
གྲངས་དེ་དག་གིས་ལས་ཞུགས་འབོར་ཆེན་ལ་སྐུལ་ཁྲིད་ཐུབ་
ནས་ཐོན་ལས་འཁོར་འབྲེལ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་རམ་
འདེགས་ཐུབ་སྟེ་ས་ཁོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕར་རྒྱུར་འདེགས་
སྐྱོར་ནུས་ལྡན་ཐུབ་རྒྱུ་རེད། མཛད་སྒོའི་ཐོག་ཁེ་ལས་ཀྱི་འཐུས་
མིས་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱི་ཚོང་གཉེར་གྱི་ཁོར་ཡུག་དང་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ལ་ཁས་ལེན་གང་ལེགས་གནང་
ཞིང་། ཚང་མས་ས་གནས་དེ་གའི་ནུས་ཆེའི་སྲིད་དོན་ཞབས་

ཞུ་དང་ཁ་གསལ་བའི་ཐོན་ལས་བཀོད་སྒྲིག་ནི་ཁེ་ལས་གཞིས་
ཆགས་ཀྱི་ཡིད་དབང་འགུགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་
པས། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་
ཀྱིས་ཁེངས་ཡོད་ཅེས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་བཤད་པ་
རེད།
མིང་རྟགས་འགོད་པའི་མཛད་སྒོ་བདེ་བླག་ངང་གཉེར་བ་
དེ་ནི་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱི་ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་གྱི་གྲུབ་
འབྲས་གཅིག་སྡུད་ཐོག་མཚོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ས་གནས་
འདི་གའི་ཐོན་ལས་རིམ་སྤོར་ལ་སྔར་བས་སྐུལ་འདེད་བཏང་
ནས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་སྤུས་ཚད་མཐོན་པོས་འཕེལ་
རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་སྒུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྣན་རྒྱུ་རེད།
（བུ་ཆུང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱིས་ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་རྣམ་གྲངས་ལ་གཅིག་སྡུད་གན་རྒྱ་བཞག་པ།